

Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Postboks 8004 Dep.
0030 Oslo

Deres ref.: 20030278
5-5/ERH

Vår ref.: 2003/604
STAB-ØIS TEAM 691

Saksbeh.:

Dato: 31.07.2003

■ Høring - Skisse til nasjonal handlingsplan for bærekraftig utvikling - Nasjonal Agenda 21

Konkurransetilsynet viser til brev fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet av 2. juli 2003 der tilsynet blir bedt om å gi en vurdering av *Skisse til nasjonal handlingsplan for bærekraftig utvikling – Nasjonal agenda 21*. Konkurransetilsynets høringsfrist er 1. august 2003.

Skisse til nasjonal handlingsplan for bærekraftig utvikling

Handlingsplanen for bærekraftig utvikling skal bidra til å følge opp toppmøtene i Rio i 1992 og Johannesburg i 2002, den nordiske strategien for bærekraftig utvikling vedtatt i 2001 og andre internasjonale forpliktelser. Planen er en oppfølging av den nasjonale strategien for bærekraftig utvikling fremlagt i august 2002.

Bærekraftig utvikling har en økonomisk dimensjon, en sosial- og helsedimensjon og en miljødimensjon. Skissen til nasjonal handlingsplan fokuserer på de utfordringer ulike FN-konferanser har pekt på, nemlig internasjonal fattigdom og miljø, og hvordan Norge kan bidra til å møte disse utfordringene. Fokuset når det gjelder konkret handling er på oppfølgingen nasjonalt. Skissen til handlingsplan gir ingen bred omtale av økonomiske og sosiale problemer i Norge. Skissen reflekterer at i Norge og andre industriland er den største økonomiske og sosiale utfordringen knyttet til aldringen av befolkningen, behovet for å opprettholde høy yrkesdeltakelse og avgangsalder fra yrkeslivet og gode statsfinanser. På miljøområdet er arbeidet for å sikre en bærekraftig utvikling særlig knyttet til at naturens tålegrenser respekteres, og at irreversible endringer forhindres. De største miljøutfordringene er knyttet til klimagassutslipp, miljøgifter og bevaring av biologisk mangfold.

Konkurransetilsynets merknader

Konkurransetilsynet stiller seg generelt positivt til handlingsplanen. Tiltak for å bekjempe fattigdom og bevare miljøet kan bedre velferden både internasjonalt og i Norge. Tilsynet vil imidlertid påpeke at denne typen tiltak bør utformes på en slik måte at konkurransen i minst mulig grad begrenses.

Miljøskatter og -avgifter bidrar til å sette en pris på miljøkostnadene som oppstår ved produksjon og forbruk av det enkelte produkt/tjeneste. Det er ingen motsetning mellom miljøskatter og

miljøavgifter, effektiv ressursbruk og virksom konkurranse. Konkurransetilsynet vil imidlertid påpeke at regelen om at miljøskadelige produkter/tjenester skal skatte- og avgiftsbelastes hardere enn miljøvennlige produkter bør være generell. Hvis ikke vil det kunne oppstå uheldige konkurransevridninger i favør av forurensende produkter/tjenester uten miljøavgifter.

I mange sammenhenger er forbrukerne opptatt av miljøhensyn når de skal velge mellom ulike produkter. Hvorvidt et produkt er miljøvennlig eller ikke er imidlertid ofte vanskelig for forbrukeren å observere. Ulike miljøstandarder kan gi forbrukeren nyttig informasjon og bedre økonomiens virkemåte. Tilsynet vil imidlertid påpeke at denne typen standarder ikke bør settes på en slik måte at de er egnet til å øke etableringsbarrierene for nye bedrifter. Utarbeidelse av ulike miljøstandarder og kontroll av disse bør derfor gjøres av en uavhengig instans.

Norge bør være et foregangsland innen miljøpolitikken og bekjempelse av fattigdom, men vi kan ikke løse internasjonale miljø- og fattigdomsproblemer alene. Som det blir påpekt i handlingsplanen vil for eksempel mangelfull oppslutning om og manglende gjennomføring av internasjonale miljøavtaler øke risikoen for at virksomheter flytter til land som velger ikke å ta på seg internasjonale forpliktelser. Tilsynet støtter derfor Regjeringens mål om å bidra til at det internasjonale samarbeidet styrkes.

Tiltak for å bedre økonomiens virkemåte vil kunne bidra til at målet om en bærekraftig økonomisk utvikling nås. Tilsynet støtter derfor regjeringens mål om å bedre ytelsene i offentlig sektor, sikre at næringsstøtten faktisk gir en samfunnsøkonomisk gevinst, fjerne eller legge om miljøskadelige subsidier, utvikle et avgiftssystem for å sikre mest mulig riktig prising av ressursbruk, miljøbelastning og andre eksterne kostnader, og sikre effektiv ressursbruk gjennom virksom konkurranse og gode reguleringsystemer.

Handel med utviklingsland vil kunne bidra til at rammevilkårene for utvikling bedres. Importkonkurranse vil i tillegg bidra til at konkurransen i Norge styrkes og ressursutnyttelsen bedres. Tilsynet støtter derfor regjeringens mål om å arbeide for at utviklingslandene får bedre tilgang til markedene i industriland og ensidige norske tiltak for å gi utviklingslandene økt adgang til norske markeder.

Ellers har vi ingen merknader.